

ку, ролик. Этот этап позволяет также «повторить без повторения» лексический материал предыдущих уроков изучаемой темы, а также лексике ранее изученных тем.

Бытует мнение, что чем богаче словарный запас ученика, тем выше его речемыслительные способности. Нельзя с этим не согласиться, но главное внимание в процессе усвоения лексики должно уделяться не заучиванию изолированных слов, а формированию умения пользоваться уже усвоенной лексикой. А интересные упражнения коммуникативного характера, творческие домашние задания, проблемы, которые вызывают интерес у учащихся, увлекательные формы выполнения упражнений помогают вызвать у ученика желание постоянно расширять словарный запас с целью дальнейшего его участия в общении в устной или письменной форме. Использование активных приемов работы на уроке позволяет обеспечить положительную мотивацию обучения, повысить объем выполняемой на уроке работы, повысить эффективность урока и активность учащихся на уроке.

ЛИТЕРАТУРА

1. Пассов, Е. И., Кузовлева, Н. Е. Урок иностранного языка / Е. И. Пассов, Н. И. Кузовлева. – М.: Глосса-Пресс, 2010. – 640с.
2. Рогова, Г. В. Методика обучения иностранным языкам в средней школе / Г. В. Рогова, Ф. М. Рабинович, Т. Е. Сахарова. – М.: Просвещение, 1991. – 287 с.
3. Маслыко, Е. А., Настольная книга преподавателя иностранного языка / Е. А. Маслыко, П. К. Бабинская, А. Ф. Будько, С. И. Петрова. – Минск: Вышэйшая школа, 1997. – 522 с.
4. Будько, А. Ф. Организация и проведение уроков иностранного языка по обучению языковому материалу: методические рекомендации / А. Ф. Будько // Замежныя мовы. – 2019. – № 4. – С. 14-19.
5. Пассов, Е. И. Основа методики обучения иностранным языкам / Е. И. Пассов. – М.: Русский язык, 1977. – 218 с.
6. Пассов, Е. И. Формирование лексических навыков: учебное пособие / Е. И. Пассов, Н. И. Кузовлева. – Воронеж: НОУ «Интерлингва». – 2002. – 40 с.

УДК 37-372.8

ІНФАРМАЦЫЯНА-КАМУНІКАТЫЎНЫЯ ТЭХНАЛОГІ ЯК СРОДАК РАЗВІЦЦА МАТЫВАЦЫІ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ НА ўРОКАХ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ

Т.М. Лістраценка

ДУА «Сярэдняя школа № 23 г. Магілёва»(Рэспубліка Беларусь, 212002,
г. Магілёў, вул. Цыялкоўскага, 13; e-mail: listraten-
kotanya12@yandex.by)

Анатацыя. У артыкуле раскрываецца сутнасць інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій, паказваецца магчымасць прымянення іх на занятках па беларускай мове і літаратуры, вызначаецца мэтазгоднасць іх выкарыстання для развіцця матывацыі навучэнцаў.

Ключавыя словы: развіццё матывацыі, інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі, камп'ютарныя праграмы.

INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES AS A MEANS OF DEVELOPING MOTIVATION FOR EDUCATIONAL ACTIVITIES IN BELARUSIAN LANGUAGE AND LITERATURE LESSONS

T.M. Listratenko

SEE «Secondary school №23 of Mogilev» (Belarus, Mogilev, 212022, 13
Tsiolkovsky st.; e-mail: listratenkotanya12@yandex.by)

Summary. The article reveals the essence of information and communication technologies, indicates the possibility of their use in Russian language and literature classes, determines the feasibility of their use for the development of students' motivation.

Key words: motivation development, information and communication technologies, computer programs.

Інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі спрыяюць актывізацыі дзейнасці навучэнцаў. Разнастайнасць інфармацыйных тэхналогій, дазваляе забяспечыць неабходныя ўмовы для развіцця здольнасцяў на ўроку беларускай мовы і літаратуры. Шляхі фарміравання вучэбнай матывацыі:

* уключанасць вучняў у сумесную вучэбную дзейнасць у калектыве вучэбнай групы (праз парныя, групавыя, калектывныя формы работы);

* пабудова адносіны «педагог-навучэнец» на аснове савета, стварэння сітуацый поспеху, выкарыстання розных метадаў стымулявання (ад хвалы, дачы дадатковых заданняў на ацэнку);

* займальнасць, незвычайнае выклад новага матэрыялу;

* выкарыстанне пазнавальных гульняў, дыскусій, Стварэнне праблемных сітуацый і іх сумеснае і самастойнае вырашэнне;

* развіццё самастойнасці і самакантролю вучняў у вучэбнай дзейнасці, планавання, пастаноўкі мэтай і рэалізацыі іх у дзейнасці, пошуку нестандартных спосабаў вырашэння вучэбных задач.

Укараненне інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій дазваляе павысіць і стымуляваць цікавасць навучэнцаў, актывізаваць разумовую дзейнасць і эфектыўнасць засваення матэрыялу, індывідуалізаваць

навучанне, павысіць хуткасць выкладу і засваення інфармацыі, а таксама весці экстраную карэкцыю ведаў.

Разнастайны ілюстраваны матэрыял, мультымедычныя і інтэрактыўныя мадэлі падымаюць працэс навучання на якасна новы ўзровень. Сучаснаму дзіцяці цікавей успрымаць інфармацыю менавіта ў такой форме, чым пры дапамозе схем і табліц. Пры выкарыстанні камп'ютара на ўроку інфармацыя ўяўляецца не агучанай малюнкам, а дынамічнымі відэа - і гукарадам, што значна павышае эфектыўнасць засваення матэрыялу.

На ўроку беларускай мовы і літаратуры магчыма выкарыстанне розных відаў камп'ютарных праграм:

1. Навучальныя праграмы выкарыстоўваюцца пераважна пры тлумачэнні новага матэрыялу для максімальнага яго засваення.

2. Праграмы-трэнажоры-для фарміравання і замацавання ўменняў і навыкаў, а таксама для самападрыхтоўкі навучэнцаў. Выкарыстоўваюцца гэтыя праграмы, калі тэарэтычны матэрыял навучэнцамі ўжо засвоены.

3. Кантралюючыя праграмы-для кантролю пэўнага ўзроўню ведаў і ўменняў. Гэты тып праграм прадстаўлены разнастайнымі праверачнымі заданнямі, уключаючы тэставую форму.

4. Дэманстрацыйныя праграмы - для нагляднай дэманстрацыі вучэбнага матэрыялу апісальнага характару, разнастайных наглядных дапаможнікаў (карціны, фатаграфіі, відэафрагменты).

5. Інфармацыйна-даведачныя праграмы-для вываду неабходнай інфармацыі з падключэннем да адукацыйных рэсурсаў інтэрнэту.

Такім чынам, інфармацыйна-камунікацыйныя тэхналогіі дапамагаюць істотна павысіць эфектыўнасць адукацыйнага працэсу, вырасціць якія стаяць перад адукацыйнай установай задачы выхавання ўсебакова развітай, творчай асобы.

У выкарыстанні інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій на ўроку беларускай мовы варта адзначыць наступнае:

1. Розныя кампакт-дыск, электронныя інтэрнэт-трэнажоры па беларускай мове дапамагаюць хутка і якасна ацаніць веды вучняў.

Выконваючы на камп'ютары тэсты, школьнікі адразу бачаць вынікі сваёй працы.

2. Мультымедычныя заданні да падручнікаў беларускай мовы даюць фармулёўку правілаў і парадак выканання практыкавання. Яркае афармленне матэрыялу павышае цікавасць вучняў да выкананай працы. Матэрыял распрацаваны з улікам часу, дапушчальнага пры працы на камп'ютары.

3. Сучасная сістэма дазваляе з урока ў урок развіваць інтэлект, творчае мысленне і пісьменнасць.

Каштоўнасць урокаў з прымяненнем камп'ютэрных тэхналогій у тым, што на іх ствараюцца ўмовы, якія абуджаюць творчую дзейнасць свядомасці вучняў.

Прымяненне камп'ютэрных навучальных сродкаў мэтазгодна на розных этапах працэсу навучання беларускай мове: пры тлумачэнні новага матэрыялу, замацаванні вывучанага; паўтарэнні і абагульненні звестак; кантролі над засваеннем ведаў; адпрацоўцы ўменняў і навыкаў; пошуку новых форм камп'ютэрнага мадэлявання. Аднак практыка паказала, што прымяненне элементаў камп'ютарызацыі найбольш эфектыўна выкарыстоўваць на заліковых уроках, паколькі дае магчымасць паўтарыць, абагульніць і сістэматызаваць звесткі, атрыманых ў ходзе некалькіх папярэдніх урокаў, і арганізаваць кантрольную праверку ведаў па вывучанай тэме. Варта адзначыць эфектыўнасць выкарыстання камп'ютэрных сродкаў навучання ў працэсе кантрольна-ацэначнай дзейнасці навучэнцаў.

Напрыклад, пасля вывучэння раздзела «Складаназалежныя сказы» праводзяцца ўрокі-прэзентацыі. Матэрыял рыхтуюць самі навучэнцы. Выяўляецца своеасаблівая ацэнка якасцей асобы, якая прадугледжвае павышаны статус вучня, які валодае элементамі інфармацыйных тэхналогій або проста ўмее рабіць нешта карыснае з дапамогай камп'ютара.

Развіццё грамадства сёння дыктуе неабходнасць выкарыстоўваць новыя інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі ва ўсіх сферах жыцця. Сучасны настаўнік пастаянна выкарыстоўвае інфармацыйна-камунікатыўныя тэхналогіі ў сваёй дзейнасці, так як галоўная задача школы – выхаваць новае пакаленне, якое думае, і ўмее самастойна атрымліваць веды.

ЛІТАРАТУРА

1. Шыбайла, С. Ю. Выкарыстанне інфармацыйна-камунікатыўных тэхналогій у дзейнасці настаўніка беларускай мовы і літаратуры [Электронны рэсурс] / С. Ю. Шыбайла. – Рэжым доступу: <https://pandia.ru/text/80/095/25429.php/>. – Дата доступу: 22.03.2023.
2. Ярмак Н. В. Інфармацыйныя камп'ютэрныя тэхналогіі ў прафесійнай дзейнасці педагога [Электронны рэсурс] / Н. В. Ярмак. – Рэжым доступу: <http://elib.bspu.by/bitstream/>. – Дата доступу: 20.03.20023.